

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Плугатира Максима Віталійовича на дисертаційне дослідження Даниленко Ігоря Володимировича на тему «Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів», поданого до захисту у спеціалізовану вчену раду Національної академії внутрішніх справ на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми. Визначальним чинником впровадження плідних механізмів, направлених на підвищення безпеки дорожнього руху, є наявність чіткої, високоорганізованої системи органів, які забезпечують безпеку дорожнього руху. Побудова ефективного механізму забезпечення безпеки дорожнього руху є неможливою без побудови злагодженої, взаємопов'язаної системи органів, кожен з яких має чіткий та зрозумілий функціонал, забезпечений засобами звітності, контролю та відповідальності. Досягнення високого рівня інституційної спроможності всієї системи таких органів можливе лише шляхом забезпечення інституційної спроможності кожного з органів, які входять у систему.

Рівень завантаженості автошляхів України інтенсивно зростає, це відповідно породжує збільшення кількості правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху. Основними причинами великої кількості правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху України є низький рівень правової культури учасників дорожнього руху й зневага до вимог безпеки під час руху. Правове регулювання у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху є важливим інструментом регулювання й охорони правильної організації дорожнього руху та обов'язкового додержання вимог безпеки. Вплив загальнообов'язкових правил у сфері дорожніх відносин створює належний правовий режим на автотранспорті, що відповідає інтересам держави. Серед засобів, які держава застосовує для боротьби з порушенням законодавства про дорожній рух, найважливіше місце посідає адміністративна відповідальність. Зокрема, дієвим засобом у боротьбі з правопорушеннями у сфері безпеки дорожнього руху є адміністративні превентивні заходи та заходи примусу.

Певну увагу серед названих процесів займають ті соціальні явища, що мають негативне значення для суспільства або несуть загрозу окремим видам суспільних відносин. Вирішення зазначених проблем публічною адміністрацією відбувається із застосуванням різноманітних засобів правового регулювання суспільних відносин, серед яких можливо відзначити такий інструмент публічного адміністрування як реалізація адміністративної відповідальності. Застосовуючи зазначений інструмент, у разі вчинення окремого правопорушення, публічна адміністрація забезпечує охорону прав і законних інтересів громадян від протиправних посягань, що має позитивний вплив на їх правосвідомість та поведінку у майбутньому як один із засобів профілактики. Тому дослідження питань адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів, як складової сфери безпеки дорожнього руху, є актуальним та потребує уваги з боку науковців.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Вивчення дисертації та наукових публікацій автора засвідчують логічність структури дослідження, що надало можливість дисертантці визначити мету, об'єкт, предмет і завдання роботи та всебічно й повно проаналізувати задекларовану тему.

У роботі використано сукупність загальнонаукових і спеціально-наукових методів пізнання, які дали змогу висвітлити й вирішити низку теоретичних та практичних питань теми дослідження.

Дисертант проаналізував значну кількість джерел, ґрунтовно вивчив роботи інших науковців, що надало можливість вирішити наукову задачу, сформулювати пропозиції та рекомендації з удосконалення запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаних з недотриманням правил паркування транспортних засобів.

Обґрунтованість сформульованих у дисертації висновків забезпечена емпіричними даними, а адже емпіричну базу дисертації становлять узагальнення практики службової діяльності Національної поліції, офіційні звіти Міністерства внутрішніх справ України, статистичні відомості, відомості громадських організацій у сфері безпеки дорожнього руху.

Результати наукового дослідження викладено у чотирьох статтях у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, а також тезах доповідей на чотирьох міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Викладене дає підстави стверджувати, що дисертація Даниленко Ігоря Володимировича на тему «Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів» виконана на високому науковому рівні.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Дисертація Даниленко Ігоря Володимировича на тему «Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів» є першим комплексним дослідженням, у якому з урахуванням доктринальних положень, законодавства та правозастосовної практики здійснено комплексний аналіз адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів, розкрито проблемні питання, які виникають під час її реалізації, а також зроблено спробу визначити шляхи їх подолання.

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано ряд концептуальних теоретичних та практичних положень, наукових висновків, узагальнень та пропозицій, що відповідають змістовним ознакам наукової новизни. Зокрема, уперше комплексно досліджено систему вітчизняного нормативно-правового регулювання сфери організації та здійснення паркування транспортних засобів, порядку притягнення порушників встановлених правил паркування до адміністративної відповідальності, а також виокремлено й обґрунтовано специфічні особливості адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів, пріоритетними з яких є відмінні від усталеного процесу особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення, в першу чергу, що стосується правопорушень, зафіксованих в режимі фотозйомки (відеозапису).

Також удосконалено наукове бачення щодо деталізації повноважень Національної поліції у сфері попередження порушень правил паркування транспортних засобів, зокрема в процесі реалізації наданого Законом України «Про Національну поліцію» повноваження у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення щодо формування та користування базами (банками) даних Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади.

Крім зазначеного, у роботі містяться інші положення, висновки та рекомендації, які в сукупності забезпечують цілісність наукової новизни проведеного дослідження.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість отриманих результатів дослідження, сформульованих положень і висновків дисертаційної роботи І.В. Даниленко не викликають суттєвих зауважень. Висновки в дисертації сформовано відповідно до отриманих результатів, вони мають вагому аргументацію, свідченням чого є використана методологія дослідження, яка ґрунтується на сукупності загальнонаукових і спеціально-наукових методів пізнання.

Обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, також забезпечена емпіричними даними, які охоплюють результати особистих спостережень з використанням власного досвіду роботи автора.

Отже, результати дисертаційного дослідження І.В. Даниленко, які винесено на захист, є достатньо аргументованими, обґрунтованими, логічними та переконливими, мають високий ступінь наукової новизни та практичне значення.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методології наукової діяльності. Наукові результати й положення, що винесені на захист, отримано завдяки використанню різноманітних методів, таких як герменевтичний, системно-структурний, діалектичний, системно-структурний, опису та групуванню, формально-

логічний, аналізу та синтезу, правотворчості, соціологічному.

Постановка завдань, визначення мети, об'єкта та предмета дослідження є чіткими, зрозумілими й такими, що цілком відповідають загальним вимогам. Завдання наукового пошуку виконано, мети роботи досягнуто.

Отже, поставлені наукові завдання виконано на високому методологічному рівні, а дисертант опанував необхідні компетенції для рівня доктора філософії.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Сформульовані та аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації впроваджено й надалі може бути використано у: законотворчій діяльності – під час опрацювання проєктів змін і доповнень до нормативно-правових актів, що регулюють адміністративну відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів; практичній діяльності – у процесі вдосконалення практичної діяльності з оформлення матеріалів у справах про адміністративні порушення правил паркування транспортних засобів; освітньому процесі – під час підготовки підручників, посібників, науково-методичних матеріалів та викладання курсів «Адміністративна діяльність поліції», «Поліцейська діяльність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції», «Організаційно-правові основи діяльності патрульної поліції», інших навчальних дисциплін, зокрема в системі підвищення кваліфікації поліцейських; науково-дослідній діяльності – у межах подальшого розроблення теоретичних проблем реалізації адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація І.В. Даниленко викладена українською мовою та має чітку структуру, що відповідає вимогам МОН України та Порядку присудження ступеня доктора філософії. Дисертація містить анотацію, список публікацій, зміст, перелік умовних позначень, вступ, три розділи, які охоплюють вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел і додатки. Загальний обсяг дисертації

становить 220 сторінок. Робота містить список використаних джерел із 170 найменувань на 19 сторінках.

Анотація в стислій формі відображає основні тези дослідження, викладена українською та англійською мовами, доповнена переліком публікацій здобувача, у яких висвітлено основні результати дослідження.

У *вступі* обґрунтовано вибір теми дослідження, схарактеризовано ступінь наукової розробленості, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначено мету дослідження, окреслено поставлені завдання наукового пошуку, сформульовано об'єкт і предмет дослідження, описано використані методи пізнання, емпіричну базу, аргументовано наукову новизну отриманих результатів, зазначено про особистий внесок здобувача й інформацію щодо апробації матеріалів дисертації.

У *розділі 1* «Теоретико-методологічні засади дослідження адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів» охарактеризовано правила паркування транспортних засобів як об'єкт адміністративно-правового регулювання, досліджено поняття та особливості адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів, визначено місце Національної поліції у системі суб'єктів попередження порушень правил паркування транспортних засобів.

У *розділі 2* роботи «Склад адміністративних порушень правил паркування транспортних засобів» здобувачем комплексно визначено об'єкт і об'єктивну сторону адміністративних порушень правил паркування транспортних засобів, а також з'ясовано суб'єкт і суб'єктивну сторону адміністративних порушень правил паркування транспортних засобів.

У *розділі 3* «Шляхи вдосконалення провадження у справах про адміністративні порушення правил паркування транспортних засобів» виокремити перспективи вдосконалення заходів забезпечення провадження у справах адміністративні порушення правил паркування транспортних засобів виокремлено перспективи вдосконалення заходів забезпечення провадження у

справах адміністративні порушення правил паркування транспортних засобів; розроблено науково-практичні рекомендації з удосконалення процедури оформлення матеріалів у справах про адміністративні порушення правил паркування транспортних засобів; визначено особливості правового та організаційного забезпечення застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів в інших країнах, а також оцінити доцільність імплементації закордонного досвіду в Україні.

За результатами здійсненого дослідження дисертант сформулював пропозиції та рекомендації з удосконалення правових засад адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів.

Після кожного розділу й дисертації загалом сформульовано висновки, у яких вичерпно висвітлено зміст розглянутих питань. Висновки відповідають отриманим результатам, мають належну аргументацію та високий рівень достовірності.

Зазначене дає підстави стверджувати, що дисертація І.В. Даниленко відповідає встановленим вимогам і є завершеною науковою працею, результати якої виконують актуальне наукове завдання – розкриття та удосконалення правових засад адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації на практиці. Отримані результати дисертаційного дослідження І.В. Даниленко на тему «Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів» може бути рекомендовано для використання в освітньому процесі закладів вищої освіти юридичного профілю, у науково-дослідних розробках наукових установ, під час підготовки наукових публікацій та монографій, планування досліджень за цим напрямом.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. Загалом позитивно оцінюючи наукову роботу, необхідно

спрямувати увагу на деякі дискусійні питання, які потребують, на нашу думку, додаткової аргументації або пояснень під час захисту:

1. У роботі розглянуто повноваження Національної поліції у сфері попередження порушень правил паркування транспортних засобів, одночасно залишаються поза увагою питання доцільності надання або розширення відповідних повноважень таких суб'єктів, як: виконавчі органи сільських, селищних, міських рад та інших суб'єктів місцевого самоврядування.

2. Дисертантом зроблено посилення на окремі рішення судових органів щодо розгляду правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, разом з тим, у роботі відсутні приклади судової практики щодо оскарження в порядку адміністративного судочинства заходів притягнення до адміністративної відповідальності за порушення правил паркування транспортних засобів.

3. У дослідженні містяться окремі пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства, зокрема до Кодексу України про адміністративні правопорушення, одночасно дані пропозиції було б доцільно систематизувати по всьому тексті роботи та включити в додатки роботи у вигляді єдиного комплексного законопроекту з відповідною порівняльною таблицею та пояснювальною запискою, що додало б отриманим висновкам більшої наочності та обґрунтованості.

Слід відмітити, що вказані зауваження і побажання є рекомендаційними і в цілому не позначаються на позитивній оцінці дисертації, оскільки спрямовані на поглиблення наукової дискусії під час прилюдного захисту.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення як дисертаційного дослідження, так і наукових публікацій автора фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Даниленко Ігоря Володимировича на тему «Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів» є оригінальною, самостійно виконаною науковою працею.

Висновок про відповідність дисертації поставленим вимогам.

Дисертація Даниленко Ігоря Володимировича на тему «Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортних засобів», представлена на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано науково обґрунтовані результати, що вирізняються новизною у визначенні найбільш перспективних напрямів удосконалення правових засад запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним з корупцією у Збройних Силах України, за своїм змістом відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам, встановленим у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (із змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 року № 283), наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12 липня 2019 року) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор – Даниленко Ігор Володимирович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

**Рецензент –
доцент кафедри
публічного управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент**

Максим ПЛУГАТИР

